

ECI : निर्वाचनयोगस्य षड्भिस्सदस्यैः झारखण्ड-राज्ये विधानसभा निर्वाचनस्य सन्नद्धता परीक्षिता

हिमसंस्कृतवार्ताः - नवदेहली।
वरिष्ठयोः उपनिर्वाचनायुक्तयोः नितेशव्यासस्य धर्मेन्द्रशर्मणश्च अध्यक्षतायां निर्वाचनयोगस्य षड्भिस्सदस्यैः झारखण्डराज्ये विधानसभा निर्वाचनस्य सन्नद्धता परीक्षिता। षट्सदस्यानां दलेन झारखण्डस्य सर्वैः जनपद-निर्वाचनाधिकारिभिस्सह उपवेशनम् आचरितम् । इतः प्राक् निर्वाचनयोगेन झारखण्डस्य मुख्यनिर्वाचनाधिकारिणा सह अन्यैः निर्वाचनधिकारिभिस्सममपि उपवेशनं समाचरितमासीत् ।

सर्वोच्च न्यायालयेन नीट-स्नातक-परीक्षा-प्रकरणे न्यायिक-श्रवण-प्रक्रिया अस्य मासस्य 18 दिनाङ्कं यावत् स्थगिता

हिमसंस्कृतवार्ताः - नवदेहली।
सर्वोच्च न्यायालयेन नीट-स्नातक-परीक्षा-प्रकरणे न्यायिक-श्रवण-प्रक्रिया अस्य मासस्य अष्टादशदिनाङ्के यावत् स्थगिता । भारतस्य मुख्यन्यायाधीशस्य डी वाई चंद्रचूडस्य अध्यक्षतायां पीठेन, केन्द्रसर्वकारेण एनटीए इत्यभिकरणेन च न्यायालये प्रख्यापिते प्रत्युत्तरे विपक्षितलानां प्रतिक्रियायै एतत् स्थगनं कृतमस्ति । अवधेयं यत् शीर्षन्यायालये अद्य विवादास्पदं नीट-नातक-प्रवेश परीक्षया सम्पूक्तसु याचिकासु श्रवणप्रक्रिया सुनिश्चितासीत् । एतासु मईमासस्य पञ्चदिनाङ्के जातायां परीक्षायाम् अनियमितता-कदाचारयोः आरोपं प्रतिपादयन्त्यः पुनः परीक्षायाः च याचिकाः सम्मिलिताः सन्ति । बुधवासरे प्रस्तुते एकस्मिन् प्रतिवेदने, केन्द्रेण प्रोक्तं यत्, सर्वोच्चन्यायालयस्य निर्देशानुसारं शिक्षामंत्रालयेन नीट-स्नातक-परीक्षायाः परिणामस्य व्यापकविश्लेषणाय आईआईटी-मद्रासः सम्प्रार्थितः वर्तते ।

PM Modi : प्रधानमन्त्रीनरेन्द्रमोदी नीत्यायोग-भवने प्रमुखैः अर्थशास्त्रिभिः सह उवेशनम् अकरोत्

हिमसंस्कृतवार्ताः - नवदेहली।
प्रधानमन्त्रीनरेन्द्रमोदी केन्द्रीय-आय-व्यय-सङ्कल्पपत्रस्य प्रस्तुतेः प्राक् नीत्यायोग-भवने

केन्द्रीयस्वास्थ्यमन्त्रिणा विश्व-जनसंख्या-दिवसावसरे नवदिल्ल्यां परिवार-नियोजनाय सुगम-प्रतिदर्शस्य अनावरणं विहितम्

हिमसंस्कृतवार्ताः - नवदेहली।
केन्द्रीय-स्वास्थ्य-मन्त्री जगत-प्रकाश-नड्डा इत्यनेन विश्व-जनसंख्या-दिवसावसरे अद्य नवदिल्ल्यां परिवार-नियोजनाय सुगम-प्रतिदर्शस्य अनावरणं विहितम् । विभिन्न राज्याणां स्वास्थ्य-परिवार-कल्याण-विभागैः सह जाते एकस्मिन् आभासीयोपवेशने श्री-नड्डा प्रोक्तवान् यत् अद्य भारते परिवार नियोजनस्य अतीत-वर्तमान-भविष्याणाम् आत्मनिरीक्षणवासरेः अस्ति। सः प्रोक्तवान् यत् आगामि रणनीतयः राष्ट्रिय-परिवार-स्वास्थ्य-सर्वेक्षणस्य सूचकाङ्कः सह प्रतिस्थापनीयाः सहैव उच्च-जनसंख्या-समन्वितेषु राज्येषु विशिष्ट-ध्यानं प्रदातव्यम् ।

नवदेहल्यां बंगाल-की-खाड़ी इति द्वितीयं बहु-क्षेत्रीय-प्रौद्योगिक्यार्थिक-सहयोगाय प्रतिबद्धानां विदेशमन्त्रिणां उपवेशनं गुरुवासरे समारब्धम्

हिमसंस्कृतवार्ताः - नवदेहली।
विदेश-मन्त्री डॉ. एस् जयशंकरः प्रोक्तवान् यत् भारताय, बिस्सटेक् तस्य प्रतिवेशिप्रथमः, 'एक्ट ईस्ट', 'सागर' दृष्टिकोणः इत्येतेषां प्रतिनिधित्वं करोति। डॉ. जयशंकरः नवदिल्ल्यां बंगाल की खाड़ी इति विषये आयोजिते द्वितीये सम्मेलने बहु-क्षेत्रीय-प्रौद्योगिक्यार्थिक-सहयोगाय प्रतिबद्धानां विदेशमन्त्रिणां उपवेशने सम्बोधयन् आसीत्। सः प्रोक्तवान् यत् प्रत्येकं प्रयासः बंगाल-खाड़ी इत्यस्मिन् विषये विशिष्ट-ध्यानं प्रदातुं क्रियते यत्र सहयोगात्मक-क्षमता चिरकालादप्राप्या वर्तते। डॉ. जयशंकरः पुनः अकथयत् यत् विदेश-मन्त्रिणां संदेशः स्पष्टः भवितव्यः यत् ते सर्वे बंगाल-खाड़ी क्षेत्रस्य देशानां मध्ये नवोर्जायै, नवसंसाधनाय, सहयोगाय च प्रतिबद्धताम् आनेतुं प्रतिबद्धाः सन्ति । सः प्रोक्तवान् यत् क्षमता-निर्माणार्थिक-सहयोग-सदृशानि दीर्घकालिक-लक्ष्याणि सन्ति यैः सबलं प्रतिपादितं यत् बिस्सटेक्-सदृशेन पूरकानुकूल-समूहेन निश्चितरूपेण उच्चाकांक्षाः स्वीकरणीयाः। डॉ. जयशंकरः इदमपि अकथयत् यत् रिट्रीट इत्यस्य प्रथमे भागे सम्पर्क, संस्थानिर्माण, व्यापार-व्यवसायांतरिक्ष-सहयोग, स्वास्थ्यधारभूतसंरचना, क्षमतानिर्माणं चेत्यादिषु विषयेषु चर्चा करिष्यते ।

प्रमुखैः अर्थशास्त्रिभिः सह उवेशनम् अकरोत् । उपवेशनेऽस्मिन् वित्तमन्त्री निर्मलासीतारामनः नीत्यायोगस्य उपाध्यक्षा सुमनबेरी प्रधानमन्त्रिणः प्रमुखसचिवः पी के मिश्रः शीर्षाः अर्थशास्त्रिणः, अर्थशास्त्रविशेषज्ञाश्च समुपविष्टाः आसन् । संसदः आय-व्यय-प्रतिवेदनात्मकं सत्रं जुलाईमासस्य द्वाविंशति-दिनाङ्कतः समारभते अग्रिमे च दिवसे वित्तमन्त्री निर्मलासीतारामनः लोकसभायां सत्रस्यास्य केन्द्रीय-बजटाख्यम् आय-व्यय-सङ्कल्प-पत्रं प्रस्तोष्यति । ध्यातव्यम् अस्ति यत् नरेन्द्रमोदिनः तृतीयकार्यकालस्य इदं प्रथमं सङ्कल्प-पत्रं प्रस्तोष्यते ।

हाइड्रोकार्बन-महानिदेशालयेन नवदेहल्यां भारतमण्डपे आयोजिता 'ऊर्जा वार्ता'

हिमसंस्कृतवार्ताः - नवदेहली।
केन्द्रीय-जीवाष्मतैल-प्राकृतिक-वायुधन-मन्त्री हरदीप-सिंह-पुरी अकथयत् यत् सर्वकारस्य उद्देश्यं अन्वेषणोत्पादन-गतिविधिनाम् अन्तर्गतं त्रिंशदुत्तर-द्विसहस्रतमाब्दं यावत् देशस्य अन्वेषण-क्षेत्रं सम्वर्ष दशलक्ष-वर्ग-किलोमीटर-मितं कर्तुम् अस्ति। श्रीपुरी नवदिल्ल्याः भारत-मण्डपम् इत्यस्मिन् स्थले हाइड्रोकार्बन-महानिदेशालयेन आयोजितं 'ऊर्जा वार्ता' इति कार्यक्रमं संबोधयन् आसीत् । सः प्रोक्तवान् यत् सर्वकारेण सूचनाधारितस्य अन्वेषणस्य सम्वर्धने बृहत्तरेण कृतः अस्ति । श्री-पुरी पुनः अकथयत् यत् हाइड्रोकार्बनान्वेषणस्य, विकासस्य विशिष्टार्थिकक्षेत्रस्य, नवीन-भूकंपसम्बद्धसूचनायाः च अधिग्रहणे पञ्चशत-कोट्यधिक-सप्तसहस्र-रूप्यकाणां निवेशः क्रियते ।

सुभाषितम्

दुर्जनः स्वस्वभावेन परकार्ये विनश्यति।
नोदरतृप्तिमायाति
मूषकः वस्त्रभक्षकः।।
दुष्ट व्यक्ति का स्वभाव ही दूसरे के कार्य बिगाड़ने का होता है। वस्त्रों को काटने वाला चूहा पेट भरने के लिए कपड़े नहीं काटता।
प्रतीकसाठ्ये मुम्बई

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

उत्तरप्रदेशे च जलाप्लावन-प्रभावितानां क्षेत्राणाम् उद्धारणाय सेना समाहृता

भूरिशः वर्षात्वेन उत्तरप्रदेशस्य कतिपयभागाः जलमग्राः जाताः । जलाप्लावनात् रक्षणाय आपदुद्धारार्थिनां सेना समाकलितास्ति । केन्द्रीय-मध्य-सूर्या-कमाण्ड इत्याख्येन सैन्यांश-द्वयं शाहजहाँ-पुर-मण्डलं प्रति प्रेषितमस्ति । गर्ग-खत्रौत-नद्योः धारायां सम्प्रत्यपि सार्धद्विशताधिकाः जनाः अवरुद्धाः सन्ति । एतन्मध्ये मुख्यमन्त्री योगी आदित्यनाथः श्रवस्ती-बलरामपुर-जनपदयोः जलाप्लावित क्षेत्रयोः परिभ्रमणे अस्ति। उत्तरप्रदेशस्य द्वादशजनपदानां त्रयस्त्रिंशदधिक-षट्-शतं ग्रामाः सङ्कटापन्नाः सन्ति । जलाप्लावेन शतशः योजनपरिमिता कृषियोग्या भूमिः जलमग्रा अस्ति। अष्टलक्षाधिकाः जनाः प्रभाविताः सन्ति । ऋतुविज्ञानविभागेन गोवाप्रदेशाय अपि रक्तवार्णिकी सञ्चेतना प्रसारिता अस्ति । उत्तराखण्डे च बद्दीनाथ-राष्ट्रियराजमार्गः चमोली-जनपदे अद्य तृतीयेऽपि दिने अवरुद्धः अस्ति। कारणं च अस्ति गतं जोशीमठं निकषा भूस्खलनमिति ।

ऊनायां सौरशक्त्या ४७ मेगावाट् विद्युतोत्पादनं भविष्यति

हिमसंस्कृतवार्ता: - ऊना। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुकुः अवदत् यत् आगामिसमये ऊनामण्डले सौर ऊर्जाद्वारा ४७ मेगावाट् विद्युतोत्पादनं भविष्यति। एतत् उत्पादनं राज्यस्य सर्वेभ्यः मण्डलेभ्यः अधिकं भविष्यति। मुख्यमन्त्री ३१ कोटिरुप्यकाणां व्ययेन ऊनामण्डलस्य गगरेटम् इत्यत्र निर्मितस्य ५ मेगावाट् क्षमतायुक्तस्य भञ्जालसौरविद्युत्परियोजनायाः आधारशिलाम् अस्थापयत्। सुकुः अवदत् यत्, ऊनामण्डलस्य पेखुबेलानगरे २२० कोटिरुप्यकाणां व्ययेन निर्मितं ३२ मेगावाट् क्षमतायुक्तं सौरविद्युत्परियोजना अष्टमासानां अभिलेखसमये सर्वकारेण जनसामान्यं प्रति समर्पिता। तस्मिन् एव काले कुटलैहड़े ६७.८२ कोटिरुप्यकाणां १० मेगावाट् परियोजनायाः कार्यम् आरम्भम् अस्ति।

काङ्ग्रेससर्वकारेण प्रथमे बजटे २०२६ तमस्य वर्षस्य मार्चमासस्य ३१ दिनाङ्कपर्यन्तं हिमाचलस्य हरित ऊर्जासौररूपेण विकासस्य लक्ष्यं निर्धारितम् अस्ति। अस्मिन् सौरऊर्जापरियोजनानां महत्त्वपूर्णा भूमिका भविष्यति। राज्यं स्वनिर्भरं कर्तुं सर्वकारेण विद्युत्निगमाय २०० मेगावाट् सौर ऊर्जायाः सदुपयोगस्य लक्ष्यं दत्तम् अस्ति।

मुख्यमन्त्री ५.१७ कोटिरुप्यकाणां व्ययेन निर्माणाधीनस्य अत्याधुनिकमत्स्यपालनप्रशिक्षणकेन्द्रस्य देवली इत्यस्य आधारशिला अपि स्थापितवान्। उक्तं यत् एतेन राज्यस्य मत्स्यजीविनां लाभः भविष्यति। अस्मिन्नवसरे गगरेटस्य विधायकः राकेशकालिया, विधायकः संजयरतनः, सुदर्शनः बबलू आदय उपस्थिताः आसन्।

अष्टमासेषु परियोजना सज्जा भविष्यति

भञ्जाल सौरऊर्जा परियोजना १ हेक्टेयर भूमौ हिमाचलप्रदेशविद्युत्निगमलिमिटेड द्वारा निर्मायते। अष्टमासेषु तस्य सज्जीकरणस्य लक्ष्यं निर्धारितम् अस्ति। अस्याः परियोजनायाः प्रतिवर्षं १०.५४ मिलियन यूनिट् विद्युत् उत्पादनं भविष्यति। एतेन सर्वकाराय वार्षिकं ३.८१५ कोटिरुप्यकाणां राजस्वं प्राप्स्यते। परियोजनायां १३,००० सौरमोड्युलाः स्थापिताः भविष्यन्ति। एतेन प्रतिवर्षं ३९६ टनपर्यन्तं कार्बन-उत्सर्जनं न्यूनीकरिष्यते।

नवदेहल्यां केन्द्रीयमन्त्रिणा जगतप्रकाशनड्डावर्येण सह अमिलत् विधायकः अनिलशर्मा

हिमसंस्कृतवार्ता: - मण्डी। मण्डीविधानसभाविधायकः अनिलशर्मा भारतीयजनतापक्षस्य राष्ट्रियाध्यक्षः, केन्द्रीयस्वास्थ्यमन्त्री च जगतप्रकाशनड्डा इत्यनेन सह नवदेहल्यां दिल्लीनिवासस्थाने मिलित्वा केन्द्रीयमन्त्रीत्वे अभिनन्दनं कृतवान्। सदरस्य विधायकः अनिलशर्मा अपि हिमाचलप्रदेशे स्वास्थ्यसेवासम्बद्धे केन्द्रात् अधिकतमसहायतां स्वास्थ्यमन्त्रिणा अनुरोधं कृतवान्। विशेषतया लालबहादुरशास्त्री- चिकित्सामहाविद्यालय नरचौकाय तथा क्षेत्रीयचिकित्सालयाय मण्ड्याः कृते विशेषसहायतां अपि आग्रहं कृतवान्, येन हिमाचलजनाः स्वद्वारे उत्तमाः आधुनिकाः च स्वास्थ्यसुविधाः प्राप्नुयुः। स्वास्थ्यमन्त्री जगतप्रकाशनड्डा न केवलं हिमाचले अपितु मण्डीनगरे अपि स्वास्थ्यसुविधानां सुदृढीकरणाय स्वमन्त्रालयद्वारा अस्मिन् दिशि प्रयत्नाः कुर्वन् अस्ति इति आश्वासनं च दत्तवान्। तदतिरिक्तं अनिलशर्मा स्वस्य विधानसभाक्षेत्रे प्रचलति विकासकार्यस्य विषये विस्तरेण चर्चा कृतवान् तथा च केन्द्रप्रायोजितयोजनायाः अन्तर्गतं अन्यविकासकार्यं कृते आर्थिकसहायतां स्वास्थ्यमन्त्रिणः अनुरोधं कृतवान् येन तृणमूलस्तरस्य अपि कार्यान्वितुं शक्यन्ते। ज्ञातव्यं यत् सदरविधायकः अनिलशर्मा इत्यस्य मण्डीसम्बद्धाः बहवः स्वप्नपरियोजनाः सन्ति, येषां भूमौ आनेतुं सः सर्वदा प्रयतते, परन्तु बजटस्य अभावात् ते अद्यापि आरम्भं कर्तुं न शक्तवन्तः। अस्य अन्तर्गतं सः सम्प्रति दिल्लीनगरे स्थित्वा केन्द्रसर्वकारस्य साहाय्येन एतानि कार्याणि सम्पादयितुं शक्नोति इति केन्द्रीयमन्त्रिभिः सह मिलति। अस्मिन् अवसरे तेन सह आश्रयशर्मा अपि उपस्थितः आसीत्।

हिमाचलस्य समाजसेविना डॉ. महिन्द्रशर्मणा वैष्णोदेवीभोजनालयाय एककोटिरुप्यकाणि प्रदत्तानि

हिमसंस्कृतवार्ता:- ऊना। हिमाचलस्य प्रसिद्ध उद्योगपतिः सामाजसेवी डॉ. महिन्द्रशर्मा श्रीमाता-वैष्णोदेवीतीर्थबोर्ड कटड़ा इत्यस्माद् प्रार्थनां कृतवान् यत् त्रिकूटपर्वतेषु स्थितं श्रीमातावैष्णोदेवी इत्यस्याः कन्दरामन्दिरम् आगतानां भक्तानां कृते आगामिषड्वर्षेभ्यः प्रत्येकस्मिन् गुरुवासरे निःशुल्कं भोजनं कारयेत्। एतदर्थं सः गुरुवासरे १ कोटि १ लक्षरुप्यकाणां राशिं दानं कृतवान्। डॉ. महिन्द्रशर्मा गुरुवासरे कटड़ायां पंजाबनेशनलबैंक- इत्यस्य ड्राफ्टरूपेण १ कोटि १ लक्षरुप्यकाणां राशिः श्रीमाता-वैष्णोदेवीतीर्थबोर्ड-इत्यस्य मुख्यकार्यकारी- अधिकारिणे अंशुलगर्गाय समर्पितवान्। अस्मिन् अवसरे तस्य पुत्रः ध्रुवशर्मा, कम्पनी-सीईओ अमित झा अपि तेन सह आसन्। तेन १८ जुलाई २०२४ तः ३ अक्टूबर २०३० पर्यन्तं प्रत्येक गुरुवासरे ताराकोटे भक्तानां कृते भोजनं प्रदातुं श्रीमातावैष्णोदेवी- तीर्थमण्डलाय प्रतिलंगरमिति ३१००० रुप्यकाणां राशिः दानं कृता। एवं इयं राशिः श्रीमातावैष्णोदेवी- तीर्थमण्डलाय ३२५ लंगराणामायोजनाय प्रदत्ता। ६१ वर्षीयः डॉ. महिन्द्रशर्मा ऊना मण्डलस्य बढेरा-राजपूतां ग्रामस्य निवासी अस्ति। विज्ञान, एमबीए, डॉक्टरेट उपाधि च स्नातकपदवीं सम्पन्नं समाजसेवी डॉ. महिन्द्र शर्मा जनसेवा उत्तराधिकारं प्राप्य एतां पारिवारिकपरम्परां बहु सम्यक् आचरणं कुर्वन् अस्ति। तस्य पिता स्वर्गीय पंडित अमरनाथ शर्मा

निर्धनबालिकानां, मन्दिराणां, विद्यालयानां, पेयजलस्रोतसां, भंडाराणां च विवाहं कृत्वा स्थानीयजनानाम् हृदये अमिटं चिह्नं त्यक्तवान् अस्ति। डॉ. महिन्द्र शर्मा इस्कॉन् मन्दिरस्य नवीनदेहल्याः नवीनीकरणपुनर्जीवनसमितेः उपाध्यक्षः अस्ति, यमुनानद्याः पुनर्जीवनार्थं निर्मितस्य हरितयमुनासमितेः उपाध्यक्षः अपि अस्ति। देशस्य प्रमुखसामाजसेवी- उद्योगिषु सः गण्यते। तस्य कम्पनी देशे सर्वत्र आधारभूतसंरचनानिर्माणे, होटले, खाद्यप्रसंस्करणे, शिक्षायाम्, अचलसम्पत्तौ च राष्ट्रियमहत्त्वस्य अनेकाः परियोजनाः निर्माति। महिन्द्रशर्मा अनेकाभिः धार्मिकसामाजिकसंस्थाभिः सह सम्बद्धः अस्ति। यत् समाजस्य विषादग्रस्तवर्गस्य सामाजिक-आर्थिक-उत्थानार्थं निरन्तरं कार्यं कुर्वन् अस्ति। महिन्द्रशर्मा इत्यनेन उक्तं यत् ईश्वरः जीवने सफलतां प्रदत्तवान् अस्ति तथा च सः अवदत् यत् आवश्यकतायुतानां साहाय्यं कर्तुं समाजस्य प्रति अस्माकं कर्तव्यम् अस्ति, तथा च कोऽपि व्यक्तिः साहाय्यं विना न तिष्ठेत्। सः अवदत् यत् आवश्यकतायुतानां साहाय्यं करणं मम प्राथमिकतासु अन्यतमम् अस्ति। पिता पंडित अमरनाथशर्मा द्वारा प्रदत्ता प्रेरणा सदैव सेवा क्षेत्रे अग्रे गन्तुं प्रेरयति। सः अवदत् यत् ऊना मम जन्मभूमिः अस्ति, हिमाचलदेवभूमेः मूल्यानि च अस्मान् अग्रे नीतवन्तः। सः अवदत् यत् समाजः अस्मान् उत्तमकार्यस्य आशीर्वादं ददाति, एतत् कार्यं स्वयमेव ईश्वरस्य आशीर्वादेन क्रियते।

द्विवार्षिकबहुराष्ट्रीयव्यायामे पिचब्लैक् इत्यस्मिन् भागं ग्रहीतुं भारतीयवायुसेनायाः एकः दलः आस्ट्रेलियादेशम् गतः

हिमसंस्कृतवार्ता: - प्रवीण कुमारः। द्विवार्षिकबहुराष्ट्रीयव्यायामे पिचब्लैक् इत्यस्मिन् भागं ग्रहीतुं भारतीयवायुसेनायाः एकः दलः ह्यः आस्ट्रेलियादेशम् प्राप्तः। रात्रौ उड्डयनं प्रति केन्द्रितः अयम् अभ्यासः अद्य आरभ्य आरभ्यते, अगस्तमासस्य द्वितीयदिनपर्यन्तं च भविष्यति। अस्मिन् अभ्यासे २० देशानाम् वायुसेनायाः १४० तः अधिकाः विमानाः ४४०० वायुसेनाकर्मचारिणः च भागं गृह्णन्ति। भारतीयदलस्य मध्ये एकशतपञ्चाशत् अधिकाः कुशलाः वायुसेनाकर्मचारिणः सन्ति, येषु विमानचालकाः, अभियंताः, तकनीकिणः, विशेषज्ञाः च सन्ति। भारतीयवायुसेनायाः सी-१७ ग्लोबमास्टर, आईएल-७८ वायु-इन्धन-विमानानाम् अतिरिक्तं सुखोई-३० एमकेआई बहुभूमिका-युद्धविमानानि अभ्यासे समाविष्टानि सन्ति।

समाजं सुदिशि नेतुम् पुरोहितानां योगदानं महत्वपूर्णमस्ति - डॉ. केशवानन्दकौशलः

मर्द बणी गया बल्द

अजके सौआ रे नोटा बराबर हुँदा था इक आना देखदेयां देखदेयां ई कितना बदली गया ज़माना मर्द बणी गया बल्द खिंज्यादा हल्ला जो कने पिच्छे लाहड़ी पकड़ी कने चलिरी जनाना

मलका रे रपईये गए, गए सै बेसर बराग कने कंगण लग लग घर बणी गए लग लग हुई गए अंगण गददेयां पर सौदे मरेहली मरेहली कने बाणा रे सै मंजे बी नी रये कितती चली गए सै मंगण

बल्द बी नी रये छोटी मोटी रईगी करसाणी हल हुण मर्दा ई खींजणी ताई जमीन बाहणी छोटी छोटी ल्योहलां ट्रैक्टर चली नी सकदा ख्यो किसी नी लाणा हुण एह खिल्ली पई जाणी

खेत बंडोई गए हुण बंडोई गए सै स्वाडु सै लहसन प्याज बीहण पिपली हुण कितती लाणी मेहसीं गाई नी तांजे किसी पालनी तां बौली छेरड़ा कने खीर कितता ते खाणी

सर्बी छोटी छोटी चक्कियां लाई ली बन्द हुई गए पुराने घराट हथ्य लाई कने कोई नी राजी जंगल बणी गए सै बधिया फाट

घराट मुकी गए छोटी चक्कियां घरें घरें लगी गई कनक छल्लियां हुण घरें ई प्याहणी खेतां च हुण कोई नी कमाई ने राजी तां फेरी दुकानां तेई सब बणी बणाई मंगवाणी

पहले बड़े चावा कने सुणदे थे स्याणेयां रियां गल्लां सुणना नी चाहन्दा कोई हुण किसजो सुनाणी कोई घर मिलणा तिस बीच जे रहन्दीयां हुण प्यारा कने मिली जुली दराणी कने जठाणी

रवींद्र कुमार शर्मा
घुमारवीं
जिला बिलासपुर हि प्र

नरेशमलोटिया, हिमसंस्कृतवार्ता:

हिमाचलसर्वकारेण हिमाचलसंस्कृताकादमीपक्षतः नकोदरदासगद्दी धर्मशालामहन्तायां ११ जुलैतः १५ जुलैपर्यन्तं ज्योतिषकर्मकाण्डयोः प्रशिक्षणशिविरस्य आयोजनं क्रियते यस्य उद्घाटनं गुरुवासरे अभवत्। अस्मिन् अवसरे चिन्तपूर्णी मन्दिरन्यासस्य मन्दिरपदाधिकारी अजयमण्ड्यालः मुख्यातिथिरूपेण उपस्थितः आसीत्। अत्रैव क्षेत्रस्य प्रसिद्धः विद्वान् डॉ. रामकुमारकौलः कार्यक्रमस्य अध्यक्षतां कुर्वन् हिमाचलसंस्कृताकादम्याः सचिवस्य डॉ.

केशवानन्दकौशलस्य प्रशंसाम् अकरोत्। तेन स्वीये सम्बोधने उक्तं यत् अस्माकं क्षेत्रे एतादृशं प्रशिक्षणशिविरं क्षेत्रस्य पुरोहितानाम् कृते वरदानात् न्यूनं नास्ति। सः अवदत् यत् पुरोहिताः समाजे जनजागरणकार्यं कुर्वन्ति, ते सदैव समाजस्य हिताय कार्यं कुर्वन्तु। यजमानस्य कल्याणं पुरोहितानाम् प्राथमिकतायां भवेत्। अकादम्याः सचिवः डॉ. केशवानन्दकौशलः शिबिरे उपस्थितानां सर्वेषां विदुषां स्वागतं कुर्वन् अवदत् यत् अकादमी सम्पूर्णे हिमाचले मठ-मन्दिरेषु समाजे च पुरोहितानाम् कृते समये समये एतादृशान् कार्यक्रमान् आयोजयति यतोहि समाजं सुदिशि नेतुं

पुरोहितानां योगदानं महत्वपूर्णमस्ति। डॉ. केशवानन्दकौशलः नकोदर दासगद्द्याः वर्तमानमहन्तवर्याणां उपेन्द्रपराशरमहाभागानां विशेष-आभारं प्रकटितवान्। कार्यक्रमसंयोजकः डॉ. अमनदीपशर्मा मञ्चस्य संचालनं कुर्वन् स्थानीयपण्डितैः पुरोहितैः आग्रहं कृतवान् यत् ते विविधशास्त्रमर्मज्ञेभ्यः ज्ञानस्य पूर्णं लाभं प्राप्तुन्युः। कार्यक्रमे संस्कृतविदवत्सु डॉ. खेमराजशर्मा, डॉ. दीपकुमार शर्मा, डॉ. विनोद शर्मा, डॉ. शिवकुमार गर्ग, पंडित भगताराम शास्त्री, पंडित योगेश शास्त्री एवं चिंतपूर्णी मंदिरस्य वित्ताधिकारी कुलदीपशर्मा उपस्थितः अभवत्।

खाद्य-प्रसंस्करणक्षेत्रे हिमाचलाय सर्वश्रेष्ठराज्य-पुरस्कारः

हिमसंस्कृतवार्ता: - कार्यालयीयः प्रतिनिधिः। खाद्यप्रसंस्करणक्षेत्रे नवीनकार्यक्रमानाम् आरम्भे कार्यान्वयने च हिमाचलप्रदेशः सर्वोत्तमराज्यपुरस्कारः-२०२४ इति पुरस्कारं प्राप्तवान्। एग्रीकल्चर टुडे ग्रुप इत्यनेन एतत् आयोजनं कृतम्। केन्द्रीयपथपरिवहन तथा राजमार्गमन्त्री नितिनगडकरी पुरस्कारं प्रदत्तवान्। उद्योगविभागाय दत्तः एषः पुरस्कारः नवीदेहल्यां आवासीययुक्ता मीरामोहन्ती प्राप्तवती। हिमाचले सूक्ष्म खाद्यप्रसंस्करणोत्पादानाम् ३ ऊष्मायनकेन्द्राणि स्थापितानि

सन्ति। अस्याः योजनायाः अन्तर्गतं १३२० व्यक्तिगतसूक्ष्मखाद्यप्रसंस्करण- उद्यमानाम् अनुमोदनं कृतम् अस्ति उद्योगमन्त्री हर्षवर्धनचौहान इत्यनेन उद्योगविभागाय पुरस्कारप्राप्तेः अभिनन्दनम् कृतम्। वर्षेषु राज्येन खाद्यप्रसंस्करणस्य आधारभूतसंरचनायाः विस्तारः कृतः। अस्मिन् २३ निर्दिष्टाः खाद्यवाटिकाः, एका समर्पिता मेगाखाद्यवाटिका, काङ्गड़ा-सोलनजनपदयोः २ कृषिप्रसंस्करणसमूहाः, १८ शीतशुद्धलापरियोजनाः च सन्ति उल्लेखनीयं यत् गतवर्षे अपि भारतसर्वकारस्य खाद्यप्रसंस्करणोद्योगमन्त्रालयेन आयोजिते विश्वखाद्यभारतकार्यक्रमे प्रधानमन्त्रिणः सूक्ष्मखाद्यप्रसंस्करणोद्यमानां औपचारिकीकरणस्य (PMFME) योजनायाः अन्तर्गतं राज्यं उत्तमं प्रदर्शनं कुर्वन् राज्यं घोषितम् अस्ति। राष्ट्रपति द्रौपदी मुर्मू इत्यस्याः कृते हिमाचलप्रदेशोद्योगनिदेशकः राकेशप्रजापतिः इत्यस्मै पुरस्कृतः

Bihar News : बिहारस्य कृषिमन्त्रिणा केंद्रीयकृषि-एवं-कृषक-कल्याणं तथा ग्रामीणविकासमंत्रिणा सह मेलनं कृतम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - राधवनाथः झा, पटना। बिहारराज्यस्य कृषिमन्त्रिणा मंगलपाण्डेयमहोदयेन नवदेहल्यां केंद्रीयकृषि-एवं-कृषक-कल्याणं तथा ग्रामीणविकासमंत्रिणा शिवराजसिंहचौहानेन सह मेलनं कृतम्। कृषिमन्त्री बिहार राज्ये कृषिक्षेत्रस्य तीव्र प्रगतेः उद्देश्यमभिलक्ष्य वार्ता कृतवान्। बिहार राज्ये कृषिविज्ञानकेंद्राणां आधारभूतसंरचनायाः विकासस्य तथा नवीनतम सस्यानां तकनीकी हस्तांतरणस्य हेतोः अतिरिक्तं वित्तीयं आवंटनं कर्तुं आवश्यकं साक्षात्कारं कृतवान्। सः राज्ये मक्का च मखाना च उत्पादन क्षमतायाः विशेषतां प्रकाशं कृतवान् तथा तस्य सिद्धये केंद्रस्य सहयोगस्य आह्वानं कृतवान्। कृषि मन्त्रीः उक्तवान् यत् केंद्रं प्रायोजितयोजनाः विशेषतः राष्ट्रीय कृषिविकासयोजना एवं कृषोन्नति योजना इत्येतयोः बिहार राज्यस्य उद्व्ययस्य वृद्धि आवश्यकं अस्ति। सः उक्तवान् यत् राष्ट्रीयवानिकीमिशन तथा प्रधानमंत्रीसूक्ष्मसिंचाईयोजनासु कृषकानां देय अनुदानराशिः वर्षे 2014 अनुसारः एव दत्तः अस्ति। अतः एतासु योजनासु प्रयुक्त-मानकानां पुनरीक्षणं कर्तुं याचितवान्। सः उक्तवान् यत् राष्ट्रीयखाद्यसुरक्षा मिशनस्य अंतर्गतं प्रत्यक्षणं तथा उपादानं अनुदानस्य लागत-मानकानां वर्षे 2018-19 परिप्रेक्षेण परिवर्तनं न कृतं अस्ति, एतत् वर्तमानकालीन परिप्रेक्ष्येण परिवर्तनं कर्तुं याचितवान्। कृषिमन्त्री उक्तवान् यत् राज्ये अवस्थित भारतीयकृषि-अनुसंधान-परिषदः अधीनकार्यरतं मक्का-अनुसंधानकेन्द्रं बेगूसराय तथा राष्ट्रीयमखाना- अनुसंधानकेन्द्रं दरभंगा इत्यस्य आवंटितप्रक्षेत्रे एतेषां सस्यानां राज्यस्य हिताय समुचितं अनुसंधानं न कृतम् अस्ति। एते संस्थाने भारतसर्वकारेण विकसिते क्रियते।

॥ श्रीरामायणकथा ॥

उत्तरकाण्डम्। (ऊनत्रिंशः सर्गः)

रावणसनत्कुमारयोः संवादकथनम्।
(द्वितीयः खण्डः)

एवं चिन्तयतः तस्य दुरात्मनः रावणस्य मतिं ज्ञात्वा महामुनिः सनत्कुमारः पुनः वाक्यम् अब्रवीत् हे महाबाहो! त्वं सुखी भव। तव मनसः यद् ईप्सितं तद् रणे भविष्यति। कञ्चित् कालं प्रतीक्षस्व। एवं श्रुत्वा सः दशग्रीवः तमृषिं प्रत्यवदत् हे मुने! तस्य कीदृशं लक्षणम् इति सर्वम् अशेषतः मां ब्रूहि। राक्षसस्य वचः श्रुत्वा महामुनिः प्रत्यभाषत हे राक्षसपुङ्गव! एतत् सर्वं वदामि श्रूयताम्। सः एव सर्वगतः देवः, सूक्ष्मः, अव्यक्तः, सनातनः। तेन हि सर्वमिदं त्रैलोक्यं सचराचरं व्याप्तम्। सः भूमौ, पाताले, दिवि, पर्वतेषु, स्थावरेषु, सर्वासु नदीषु, नगरेषु च विद्यते। सः एव ओंकारः, सत्यं, सावित्री, पृथिवी च। सः हि अहः, रात्रिः, सन्ध्या, दिवाकरः, यमः, सोमः च। सः एव ब्रह्म, रुद्रः, इन्द्रः च। सः हि लोकान् सृजति संहरति प्रशास्ति च। सुरैः असुरैः पन्नगैः वा सः द्रष्टुं न शक्यः, किन्तु यस्य प्रसादं कुरुते सः एव तं द्रष्टुम् अर्हति। परन्तु हे राक्षसेन्द्र! यदि त्वं द्रष्टुम् इच्छसि यदि वा तुभ्यं रोचते तर्हि अहं वक्ष्यामि श्रूयताम्। कृते युगे व्यतीते त्रेतायुगस्य प्रारम्भे सः देवानां मर्त्यानां च हितार्थं नृपविग्रहः भविता। इक्ष्वाकुवंशे यः राजा दशरथः भाव्यः तस्य महातेजाः पुत्रः रामः नाम भविष्यति। सः महातेजाः महाबुद्धिर्महाबलपराक्रमः महाबाहुर्महासत्त्वः क्षमया पृथिवीसमः, युद्धे शत्रुभिः आदित्यः इव दुष्प्रेक्ष्यः प्रभुः नारायणः नररूपेण रामः भविता। सः धर्मात्मा रामः पितुः नियोगात् भ्रात्रा सह विभुर्दण्डके विविधे वने विचरिष्यति। तस्य पत्नी सीता इति विश्रुता महाभागा लक्ष्मीः जनकस्य दुहिता वसुधातलात् उत्थिता भविष्यति।

सा लोके सर्वलक्षणलक्षिता रूपेण अतुलनीया निशाकरमिव प्रभा छाया इव रामम् अनुगता धैर्यसमन्विता शीलाचारगुणोपेता साध्वी भविता।

हे रावण! एवं शाश्वतस्य अव्ययस्य महतः देवदेवस्य सर्वमहं त्वाम् उक्तवान्। ततः महामुनिः अगस्त्यः वदति स्म हे राघव! महामुनेः सनत्कुमारस्य तद् वचनं श्रुत्वा प्रतापवान् राक्षसेन्द्रः रावणः मुहुर्मुहुः सनत्कुमारस्य वचनं स्मरन् त्वया सह विरोधेच्छुः युद्धार्थं विचारयति स्म। एवं तां कथां श्रुत्वा विस्मयोत्फुल्ललोचनः रामः शिरसः चालं कृत्वा परमं विस्मयं गतः। ततः पुनः श्रीरामः तं ज्ञानवतां प्रधानम् अब्रवीत् हे ब्रह्मन्! पुनः मां पुरातनं वाक्यं वद! ततः पुनः महातेजाः मुनिश्रेष्ठः अगस्त्यः सत्यपराक्रमं प्रणतं रामं वाक्यम् अब्रवीत् हे राम! श्रूयताम्। एतदर्थं हि दुरात्मना रावणेन जनकराजस्य सुता हता। हे महाबाहो राम! एतां कथां सुमहातेजाः महर्षिः नारदः प्रहसन्नैव गिरिवरोत्तमे मेरौ देवगन्धर्वसिद्धानां महात्मनाम् ऋषीणां च पुरतः अकथयत्। हे राम! महापापप्रणाशिनीं तां कथाम् अहं वदामि शृणु! तां कथां श्रुत्वा देवैः सह ऋषयः सर्वे देवर्षिं नारदम् अब्रुवन्- यः नित्यम् एतां कथां भक्तितः शृणुयात् श्रावयेत् वापि, पुत्रपौत्रवान् सः स्वर्गलोके महीयते।

हिमसंस्कृतवार्ता, प्रदीपः

pradipnath997@gmail.com

दरभङ्गाजनपदे कविनागार्जुनजन्मभूमौ तरौनीग्रामे सुसम्पन्नं दशदिवसीयसंस्कृतसम्भाषणशिविरम्

प्राथमिककक्षातः संस्कृतस्य पठनं पाठनं च भवेत् - सीतादेवी (मुख्यातिथिः)

भारतीयसंस्कृतिः संस्कृताश्रिता -

डॉ.रामसंयोगरायः (अध्यक्षः)

भारतीयभावैक्याय संस्कृतस्यास्ति महती भूमिका -

डॉ.छबिलालन्यौपानेः (संयोजकः)

देवभाषा जनभाषा च संस्कृतम् -

डॉ.वीरसनातनपूर्णन्दुरायः (प्रशिक्षणप्रमुखः)

बिहारराज्यान्तर्गते दरभङ्गाजनपदे कविनागार्जुनजन्मभूमौ तरौनीग्रामे अवस्थितेन कामेश्वरसिंहदरभङ्गासंस्कृत-

विश्वविद्यालयस्याङ्गीभूतेन नागार्जुन-उमेश- संस्कृतमहाविद्यालयेन २०२४तमवर्षस्य जुलाईमासस्य द्वितीयदिनाङ्कादारभ्यैकादशदिनाङ्कं यावत् दशदिवसीयं संस्कृतसम्भाषणशिविरं समनुष्ठितम्। संस्कृतसम्भाषणशिविरस्य अध्यक्षः महाविद्यालयस्य प्रधानाचार्यः डॉ.रामसंयोगरायः, संयोजकः डॉ.छबिलालन्यौपानेः, प्रशिक्षणप्रमुखश्च डॉ.वीरसनातनपूर्णन्दुरायः आसीत्। शिविरकार्यक्रमस्य समापनसत्रे मुख्यातिथिरूपेण दरभङ्गाजनपदपरिषदध्यक्षा माननीया श्रीमती सीतादेवी, विशिष्टातिथिरूपेण च दरभङ्गाजनपदपरिषदः सदस्यः श्रीमान् अमरनाथशर्मा उपस्थितौ आस्ताम्। अनयोः अतिथ्योः स्वागतं मिथिलापरम्परानुसारेण उष्णीष-उत्तोरय-माल्यापर्णादिना विहितम्। संस्कृतसम्भाषणशिविरे डॉ.वीरसनातनपूर्णन्दुरायनिर्देशने महाविद्यालयस्यान्यशिक्षकाः डॉ.विभूतिनाथझाः, डॉ.रेणुझाः, डॉ.सरस्वतीकुमारी, डॉ.रेणुझाश्च संस्कृतसम्भाषणं पाठितवन्तः। शिविरस्य सुव्यवस्थापनदायित्वं महाविद्यालयस्य शिक्षकैः डॉ.सरिताकुमारी-डॉ.नियतिकुमारी-डॉ.नीतेशकुमारमिश्रैः कार्यालयीयकार्यञ्च श्रीमुकुन्दकुमारेण निर्व्यूढम्। संस्कृतसम्भाषणशिविरेऽस्मिन् प्रशिक्षणार्थम् (९०)नवतिसंख्यकाः महाविद्यालयस्य छात्राः सामाजिकाः च प्रशिक्षार्थिनः आसन्, येषु श्रुतिप्रिया, कबीरदासः, अञ्जुः, नीतीशः, अभिनवः, मीनूः, आरती, छोटी, सृष्टिः, अञ्जलिः, प्रभुसहनी, सुरेशसहनी, बालकृष्णः, अनुः, पूजा, अरविन्दः, सुमितपासवानः, लक्ष्मीः, पुष्पाञ्जलिः, आदित्यः, राजकुमारझाः, वीणीपाणिः च इत्यादिभिः विद्यार्थिभिः संस्कृतसम्भाषणशिविरे प्रशिक्षणानुभवं सरलसंस्कृतभाषामाध्यमेन व्यक्तीकृतम्।

हिमसंस्कृतगीतमञ्जरी

श्याम ते ही वंशी ह्यते राधानाम
(Sanskrit Version lyrics
of Hindi film song-
शाम तेरी वंशी पुकारे राधा नाम

F - श्याम ते ही वंशी ह्यते राधानाम

श्याम ते ही वंशी ह्यते राधानाम

लोककृतं मीराया अलम् अपनाम

श्याम ते ही वंशी ह्यते राधानाम

श्याम ते ही वंशी ह्यते राधानाम

लोककृतं मीराया अलम् अपनाम

लोककृतं मीराया अलम् अपनाम

M - श्यामकीयावंश्याः ध्वनितो हि कामः

श्यामकीयावंश्याः ध्वनितो हि कामः

राधायाः श्यामः,सः मीराया नू श्यामः

राधायाः श्यामः,सः मीराया नू श्यामः -- (००)

F - यमुनाया वीचिः,वंशीवटका छाया

कस्य न वा इह कृष्णः कन्हैया

यमुनाया वीचिः,वंशीवटका छाया

कस्य न वा इह कृष्णः कन्हैया

श्यामप्रेम्णि मत्तं तु सदा व्रजधाम

श्यामप्रेम्णि मत्तं तु सदा व्रजधाम

लोककृतं मीराया अलम् अपनाम

M - श्यामकीयावंश्याः ध्वनितो हि कामः

श्यामकीयावंश्याः ध्वनितो हि कामः

राधायाः श्यामः,सः मीराया नू श्यामः

राधायाः श्यामः,सः मीराया नू श्यामः -- (०१)

M - को नू ज्ञायात् मुरलीयः ह्यते च कं ही

यस्मिन् प्रीणाति सः,तस्मिन् संवाही/संरोही

को नू ज्ञायात् मुरलीयः ह्यते च कं ही

यस्मिन् प्रीणाति सः,तस्मिन् संवाही

को नू ना ही

को नू ना ही वंश्याः गुणेष्वभिरामः

राधायाः श्यामः,सः मीराया नू श्यामः

F - राधायाः श्यामः,सः मीराया नू श्यामः - (०२)

F - श्याम ते ही वंशी ह्यते राधानाम

श्याम ते ही वंशी

कन्हैया ते ही वंशी ह्यते राधानाम

लोककृतं मीराया अलम् अपनाम

M - राधायाः श्यामः,सः मीराया नू श्यामः

F - राधायाः श्यामः,सः मीराया नू श्यामः -- (००)

रचयिता- डॉ. रुरुकुमारमहापात्रः (अध्यापकः)

राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः